

Bài 14: Chính sách cai trị của các triều đại phong kiến phương bắc

Trả lời câu hỏi giữa bài Sử 6 Bài 14 (Cánh diều)

Câu hỏi 1 trang 69 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều:

1. Chính sách cai trị về chính trị của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt thời Bắc thuộc thể hiện như thế nào?
2. Các triều đại phong kiến phương Bắc chủ trương đặt nước ta thành quận, huyện trực thuộc Trung Quốc nhằm mục đích gì?

Lời giải:

1. - Các triều đại phong kiến phương Bắc chủ trương đặt nước ta thành quận, huyện trực thuộc Trung Quốc nhằm mục đích:

+ Xóa tên nước Âu Lạc, sáp nhập hoàn toàn lãnh thổ Âu Lạc vào lãnh thổ Trung Quốc.

+ Dễ bề cai trị, đàn áp, bóc lột nhân dân.

2. - Các triều đại phong kiến phương Bắc chủ trương đặt nước ta thành quận, huyện trực thuộc Trung Quốc nhằm mục đích:

+ Xóa tên nước Âu Lạc, sáp nhập hoàn toàn lãnh thổ Âu Lạc vào lãnh thổ Trung Quốc.

+ Dễ bề cai trị, đàn áp, bóc lột nhân dân.

Câu hỏi 2 trang 69 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Dựa vào các hình 14.4, 14.5 và đọc các thông tin tư liệu trên, hãy liệt kê những hình thức bóc lột chủ yếu của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt thời Bắc thuộc.

Hình 14.4. Trám hương - một trong những sản vật mà người Việt phải cống nạp cho chính quyền phương Bắc

Hình 14.5. Muối - hàng hoá bị chính quyền cai trị nắm độc quyền

Lời giải:

- Những hình thức bóc lột chủ yếu của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt thời Bắc thuộc:

- + Bắt người Việt cống nạp sản vật (trám hương, sừng tê, ngà voi, ngọc trai, đồi mồi...).
- + Thiết lập chế độ thuế khóa, lao dịch hà khắc, nặng nề.
- + Nắm độc quyền về sắt và muối.

Câu hỏi 3 trang 70 Lịch Sử lớp 6 - Cảnh điều:

1. Việc đưa người Hán sang sinh sống lâu dài ở nước ta nhằm mục đích gì?
2. Nêu chính sách cai trị về văn hóa các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt thời Bắc thuộc.

Lời giải:

1. - Chính quyền đô hộ phương Bắc thực hiện việc đưa người Hán sang sinh sống lâu dài, cho ở lẫn với người Việt, nhằm mục đích: đồng hóa của người Việt, khiến người Việt lãng quên bản sắc văn hóa dân tộc của mình mà học theo các phong tục – tập quán của người Hán.

2. - Chính sách cai trị về văn hóa các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt:

- + Đưa người Hán sang sinh sống lâu dài, cho ở lẫn với người Việt.
- + Mở lớp dạy chữ Hán; truyền bá văn hóa Hán.

- + Áp dụng luật pháp của người Hán để cai trị người Việt.
- + Bắt người Việt phải tuân theo các phong tục tập quán của người Hán.

Câu hỏi 4 trang 71 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Quan sát các hình 14.6, 14.7 và đọc thông tin, hãy cho biết những chuyển biến về kinh tế của người Việt trong thời Bắc thuộc.

Hình 14.6. Gương đồng tại Luy Lâu (thế kỉ I - III)

Hình 14.7. Bình gốm tại Luy Lâu (thế kỉ I - III)

Lời giải:

- Những chuyển biến về kinh tế của người Việt trong thời Bắc thuộc:

- + Nông nghiệp có sự chuyển biến mới về phương thức canh tác. Ví dụ: sử dụng phổ biến công cụ bằng sắt, sức kéo của trâu bò; biết kỹ thuật chiết cành...
- + Nghề thủ công truyền thống (đúc đồng, rèn sắt, làm mộc...) tiếp tục phát triển với kỹ thuật cao hơn.
- + Xuất hiện nhiều nghề thủ công mới: làm giấy, làm “vải Giao Chỉ”, làm thủy tinh...

Câu hỏi 5 trang 71 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Quan sát bảng trên và đọc thông tin, hãy cho biết sự chuyển biến của xã hội Việt Nam thời Bắc thuộc.

Thời Văn Lang, Âu Lạc	Thời Bắc thuộc	
Vua	Quan lại đô hộ	
Lạc hầu, Lạc tướng	Địa chủ Hán	Hào trưởng Việt
Lạc dân	Nông dân công xã	
	Nông dân lệ thuộc	
	Nô tì	

Lời giải:

- Với chính sách cai trị của triều đại phong kiến phương Bắc, xã hội Việt Nam có sự chuyển biến sâu sắc:

- + Giai cấp thống trị bao gồm: quan lại đô hộ và địa chủ.
- + Một số quan lại, địa chủ người Hán bị Việt hóa. Tầng lớp hào trưởng bản địa hình thành từ bộ phận quý tộc trong xã hội Âu Lạc cũ có uy tín và vị thế quan trọng trong đời sống xã hội.
- + Bộ phận Lạc dân dưới thời Văn Lang – Âu Lạc đã bị phân hóa thành các tầng lớp: nông dân công xã; nông dân lệ thuộc (nhận ruộng đất của địa chủ để cày cấy - nộp lại địa tô) và nô tì.

Giải luyện tập & vận dụng Bài 14 Sử lớp 6 (Cánh diều)

Luyện tập 1 trang 72 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Nêu một số nét trong chính sách về chính trị, kinh tế, văn hóa của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt thời Bắc thuộc.

Lời giải:

- Chính sách cai trị về chính trị của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt:
- + Chia Âu Lạc thành các quận, huyện và sáp nhập vào lãnh thổ Trung Quốc.
- + Đưa người Hán sang cai trị người Việt theo luật pháp hà khắc.
- + Xây đắp các thành lũy lớn, bố trí binh lực để đàn áp các cuộc đấu tranh của người Việt.

- Chính sách cai trị về kinh tế của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt:

- + Bắt người Việt cống nạp sản vật (trầm hương, sừng tê, ngà voi, ngọc trai, đồi mồi...).
- + Thiết lập chế độ thuế khóa, lao dịch hà khắc, nặng nề.
- + Nắm độc quyền về sắt và muối.

- Chính sách văn hóa về chính trị của các triều đại phong kiến phương Bắc đối với người Việt:

- + Đưa người Hán sang sinh sống lâu dài, cho ở lẫn với người Việt.
- + Mở lớp dạy chữ Hán; truyền bá văn hóa Hán.
- + Áp dụng luật pháp của người Hán để cai trị người Việt.
- + Bắt người Việt phải tuân theo các phong tục tập quán của người Hán.

Luyện tập 2 trang 72 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Nêu những chuyển biến về kinh tế, xã hội và văn hóa của Việt Nam thời Bắc thuộc.

Lời giải:

- Những chuyển biến về kinh tế của người Việt thời Bắc thuộc:

- + Nông nghiệp có sự chuyển biến mới về phương thức canh tác. Ví dụ: sử dụng phổ biến công cụ bằng sắt, sức kéo của trâu bò; biết kỹ thuật chiết cành...
- + Nghề thủ công truyền thống (đúc đồng, rèn sắt, làm mộc...) tiếp tục phát triển với kỹ thuật cao hơn.
- + Xuất hiện nhiều nghề thủ công mới: làm giấy, làm “vải Giao Chỉ”, làm thủy tinh...

- Những chuyển biến về xã hội của người Việt thời Bắc thuộc:

- + Xã hội Việt Nam có sự phân hóa sâu sắc.

- Giai cấp thống trị bao gồm: quan lại đô hộ và địa chủ.

- Một số quan lại, địa chủ người Hán bị Việt hóa. Tầng lớp hào trưởng bản địa hình thành từ bộ phận quý tộc trong xã hội Âu Lạc cũ có uy tín và vị thế quan trọng trong đời sống xã hội.

- Bộ phận Lạc dân dưới thời Văn Lang – Âu Lạc đã bị phân hóa thành các tầng lớp: nông dân công xã; nông dân lệ thuộc (nhận ruộng đất của địa chủ để cày cấy - nộp lại địa tô) và nô tì.

+ Mâu thuẫn bao trùm trong xã hội là mâu thuẫn dân tộc giữa người Việt với chính quyền đô hộ phương Bắc.

- Những chuyển biến về văn hóa của người Việt thời Bắc thuộc:

+ Xuất hiện các trường dạy chữ Hán tại các quận.

+ Tư tưởng Nho giáo, Phật giáo, Đạo giáo và nhiều yếu tố văn hóa, phong tục – tập quán được truyền bá vào Việt Nam.

Vận dụng trang 72 Lịch Sử lớp 6 - Cánh diều: Hãy cho biết những cách thức canh tác, nghề thủ công nào trong thời Bắc thuộc vẫn được duy trì, phát triển cho đến ngày nay.

Lời giải:

- Những cách thức canh tác, nghề thủ công nào trong thời Bắc thuộc vẫn được duy trì, phát triển cho đến ngày nay là:

+ Kỹ thuật chiết cành; sử dụng sức kéo của trâu bò; sử dụng công cụ bằng sắt (cuốc, liềm, xẻng...).

+ Các nghề thủ công: làm mật mía, làm đường; dệt vải từ vỏ cây đay, làm thủy tinh; làm gốm, làm mộc; rèn sắt; đúc đồng...